

PATVIRTINTA

Anykščių r. Svėdasų Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos direktoriaus 2023 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-155

ANYKŠČIŲ R. SVĖDASŲ JUOZO TUMO-VAIŽGANTO GIMNAZIJOS MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO, MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO IR VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Anykščių r. Svėdasų Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos mokinių individualios pažangos stebėjimo mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570 „Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125 „Dėl mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir gimnazijoje priimtais susitarimais.

2. Apraše naudojamos sąvokos:

2.1. **Individuali mokinio pažanga** – pokytis, įvykęs akademinėje, kognityvinėje, socialinėje, emocinėje ir kt. mokinio gyvenimo srityje (kriterijus – asmens pastangos).

2.2. **Įsivertinimas** – paties mokinio atliekamas ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos akademinėje ir kt. veikloje stebėjimas ir apmąstymas, numatant tolesnius žingsnius.

2.3. **Formuojamasis vertinimas** – vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika, palaikantis mokymąsi, kai mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir atitinkamai reaguoja, padeda suprasti mokiniui, kaip įveikti sunkumus ir kokie mokymosi būdai yra veiksmingi bei gaunamos mokymosi informacijos panaudojimas tolesniam mokymuisi.

2.4. **Apibendrinamasis vertinimas** siejamas su mokymosi pasiekimų pripažinimu, juo siekiama nustatyti atliktos užduoties ir veiklos kokybę tam tikro standarto atžvilgiu. Apibendrinamasis vertinimas atliekamas pasibaigus tam tikram mokymosi etapui.

2.5. **Mokinio mokymosi rezultatai** – mokinio įgytų žinių ir gebėjimų visuma fiksuotu laiku, kuri pamatuojama ir palyginama su Bendrosiose ugdymo programose aprašytais rezultatais ir jų siekiniais.

II SKYRIUS MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO IR VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir vertinimo tikslai:

3.1. padėti mokiniui planuoti savo mokymosi ir asmenybės augimą, išsikelti tikslus, įvardinti sunkumus, ieškoti reikiamos pagalbos, numatyti savo indėlį į mokymosi gerinimą ir bendrųjų kompetencijų ugdymą(si);

3.2. sudaryti sąlygas mokytojams stebėti, ar mokinio pasiekimų ir kompetencijų lygis

optimalus, atitinkantis jo individualias galias, siekius bei patirtį, teikti veiksmingą grįžtamąjį ryšį ir pagalbą;

3.3. suteikti tėvams (kitiems įstatyminiams atstovams) informaciją apie mokinio pastangas, pasiekimus ir pažangą, tartis dėl bendrų su gimnazija veiksmų, pagalbos teikimo.

4. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir vertinimo uždaviniai:

4.1. skatinti mokinių prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi ir kitą prasmingą veiklą (socialinę, pilietinę, kultūrinę), mokytis įvertinti savo ir kitų bendramokslių darbus, padėti mokiniams pastebėti ir likviduoti savo mokymosi spragas, ieškoti reikiamos pagalbos, savarankiškai mokytis;

4.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, individualizuoti ugdymo turinį ir metodus, nukreipti mokinių kitai prasmingai veiklai.

III SKYRIUS

MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO IR VERTINIMO DALYVIAI BEI STRATEGIJOS

5. Pagrindiniai mokinių individualios pažangos stebėjimo ir vertinimo proceso dalyviai yra: mokinys, mokytojas, bendraklasiai.

6. Kiti šio proceso dalyviai yra: pagalbos mokiniui specialistai, tėvai, gimnazijos administracija.

7. Gimnazijoje stebint ir vertinant mokinio pažangą taikomos šios penkios strategijos:

7.1. susitarimas dėl ugdymosi lūkesčių, tikslų, siekių ir sėkmės kriterijų;

7.2. sąlygų mokiniams parodyti tai, ką jie išmoko, sudarymas;

7.3. grįžtamojo ryšio, kuris skatina mokytis, teikimas;

7.4. mokinių skatinimas mokytis vieniems iš kitų;

7.5. mokinių skatinimas prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi.

8. Strategijų aprašymas:

8.1. **Susitarimas dėl ugdymosi lūkesčių, tikslų, siekių ir sėkmės kriterijų.** Susitarimas vyksta mokslo metų pradžioje, prieš pradėdant nagrinėti naują temą ir kiekvienoje pamokoje. Mokslo metų pradžioje mokytojas parengtą metinį dalyko planą visiems savo grupės / klasės mokiniams ir aptaria per pirmąsias pamokas. Mokslo metų pradžioje mokytojas aptaria su mokiniams dalyko vertinimo sistemą, sėkmės kriterijus. Prieš kiekvieną temą ugdymo siekiai tikslinami, konkretinami. Kiekvieną pamoką formuluojamas mokymosi uždavinys, orientuotas į rezultatą, kurį turi pasiekti mokinys. Rekomenduojama mokymosi uždavinį formuluoti pagal pasiekimų lygmenį (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokymosi uždavinys teikiamas mokiniams suprantamomis sąvokomis. Formuluojant mokymosi uždavinį pamokai, svarbu numatyti, iš ko mokinys galės spręsti, kad mokymosi uždavinys pasiektas.

8.2. **Sąlygų mokiniams parodyti tai, ką jie išmoko, sudarymas.** Siekiama, kad mokytojai naudotų ne tik tradicinius vertinimo metodus ir formas (kontroliniai darbai, testai, apklausos), bet vertintų mokinių pasiekimus įvairiais būdais (projektiniai, kūrybiniai, praktiniai, teoriniai darbai, individualūs ir grupiniai darbai ir kt.). Kiekvienam mokiniui sudaroma daugiau ir įvairesnių galimybių atskleisti savo potencialą.

8.3. **Grįžtamojo ryšio, skatinančio tolesnį mokymąsi, teikimas.** Grįžtamasis ryšys – žodžiu ir raštu perteikiama informacija apie tai, kaip mokiniui sekasi, bei neverbalinis atsakas. Grįžtamąjį ryšį teikia mokytojas, klasės draugas, pats mokinys. Grįžtamasis ryšys teikiamas: pamokos metu, atliekant užduotis bei patikrinant, kaip mokiniai suprato tai, kas buvo numatyta pamokoje; taisant mokinių rašto darbus ir pateikiant komentarus apie darbo tobulinimą:

- patvirtinant, ką mokiniai atliko teisingai;
- pagiriant mokinio pastangas ir pasirinktus darbo būdus;
- identifikuojant padarytas klaidas;
- sudarant sąlygas darbą tobulinti;
- informuojant tėvus apie taikomus vertinimo būdus ir paaiškinant, kodėl taip daroma.

8.4. **Mokinių skatinimas mokytis vieniems iš kitų.** Mokytojai pamokas organizuoja, skatindami mokinius aktyviai bendradarbiauti tarpusavyje: dirbti porose, prieš klausiant mokytojo,

paklausti draugo, diskutuoti, tartis, dalintis žiniomis. Mokiniai skatinami vertinti kito mokinio darbą pagal nustatytus kriterijus, identifikuoti stipriąsias ir silpnąsias vietas, paaiškinti, patarti, ką reiktų daryti kitaip.

8.5. Mokinių skatinimas prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi. Gimnazijoje mokiniai atlieka įsivertinimą, taip sudaromos sąlygos jiems prisiimti atsakomybę ir patiems valdyti savo mokymąsi. Mokiniai įsivertina: savo atliktą užduotį / darbą, pasiekimus ir pažangą, mokymosi procesą, asmenines savybes, kompetencijas. Mokytojai skatina įsivertinimo procesą pamokose, nustato jo dažnumą, parenka įsivertinimo formas ir metodus. Svarbu atliktą įsivertinimą aptarti su mokiniu. Pagal poreikį rekomenduojama, kad mokytojai mokymosi proceso, rezultatų ir pažangos įsivertinimą organizuotų bent du kartus per mokslo metus. Po I ir II trimestrų organizuojamas apibendrinamasis įsivertinimas. Mokiniai užpildo įsivertinimo anketą (1 priedas). Anketos gali būti koreguojamos pagal poreikį. Užpildytą anketą (1 priedas) analizuoja klasių vadovai: su auklėtiniais aptaria mokymosi sėkmes ir sunkumus, svarsto, kaip juos pašalinti; kartu su mokiniu priima atitinkamus sprendimus; organizuoja bendradarbiavimą su kolegomis, pagalbos mokiniui specialistais, tėvais; teikia nurodytas ataskaitas direktoriaus pavaduotojui ugdymui.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

9. Mokiniai ugdomi kompetencijas atlikdami užduotis pamokų metu ir dalyvaudami kitose ugdomose veiklose. Todėl, vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad:

9.1. ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;

9.2. mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kt. ugdomosiose veiklose, vertinamos gimnazijos nustatyta tvarka (kaupiant mokinio veiklų aplanką).

10. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo būdai. Gali būti ir kaupiamasis vertinimas.

11. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti svarbus veiksmingas grįžtamasis ryšys, kuris turi būti abipusis ir teikiamas įvairiomis formomis (žodžiu, raštu, neverbaline kalba).

12. Pažymys yra konstatuojamojo pobūdžio grįžtamojo ryšio forma. Skatinant individualią pažangą, didesnę vertę už pažymį turi mokytojo pastebėjimai apie atliktos užduoties kokybę ir rekomendacijos dėl užduoties atlikimo tobulinimo.

V SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

13. Vertinimo rezultatų panaudojimą nusako vertinimo tikslas, todėl rezultatai, gauti vertinant mokinių pasiekimus pasirinktu būdu, naudojami pagal paskirtį, ugdymo procesui tobulinti: padėti mokytis, stebėti ir valdyti ugdymo kokybę.

14. Formuojamuoju būdu vertinamas kasdienis mokymasis ir mokinio pažanga naudojama kasdieniam mokymosi procesui stebėti, planuoti ir jį tobulinti.

15. Vertinant pasiekimus apibendrinamuoju būdu, mokinių rezultatai yra naudojami mokinio pasiekimų lygiui nustatyti, užfiksuoti ir vėliau panaudoti rezultatams įskaityti ir įgytam išsilavinimui patvirtinti.

16. NMPP ir PUPP pasiekimų patikrinimų rezultatai naudojami gimnazijos lygmens rezultatams stebėti ir ugdymo kokybei užtikrinti, reikiamiems vadybiniais sprendimams priimti.

VI SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO PRINCIPAI

17. Mokinių pasiekimų vertinimo esmė – padėti mokiniui mokytis ir tobulėti. Mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas atvirumu, nešališkumu, visų gimnazijos bendruomenės narių

bendravimu ir bendradarbiavimu.

18. Vertinant mokinių pasiekimus laikomasi nuostatos, jog kiekvienas mokinys gali augti ir tobulėti, kai jam sudaromos jo poreikius atitinkančios sąlygos bei teikiama reikalinga pagalba.

19. Mokinių užduočių neatlikimo (nepateikimo) atvejais vadovaujamosi Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“.

20. Mokinių pažanga skatinama asmeninio tobulėjimo, o ne būti geresniam už kitą siekiu. Gimnazijos vertinimo kultūra nėra orientuota į mokinių konkurencijos tarpusavyje skatinimą, todėl vengiama mokinių lyginimo tarpusavyje.

21. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:

21.1. vadovaujasi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“;

21.2. ugdymo procese taiko adekvačius mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo metodus;

21.3. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;

21.4. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

21.5. nuolat reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas;

21.6. aptaria su mokiniais akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;

21.7. principingai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimas pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan.;

21.8. teikia informaciją ir išsamiai paaiškina tėvams (globėjams, rūpintojams) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas;

21.9. vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą;

21.10. tinkamai tvarko mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis.

VII SKYRIUS

INFORMAVIMAS APIE INDIVIDUALIĄ MOKINIŲ PAŽANGĄ

22. Tėvai (globėjai, rūpintojai) apie individualią mokinių pažangą informuojami:

22.1. du kartus per metus visiems dalykų mokytojams elektroniniame dienyne rašant komentarus apie kiekvieno mokinio mokymąsi, pažangą ir kt. (signaliniai trimestrai: spalio 30–lapkričio 3; vasario 19–23 dienomis);

22.2. trišalių susitikimų metu, vykstant tėvų, mokytojo ir mokinio pokalbiui;

22.3. elektroninio dienyno sistemoje – mokytojams rašant komentarus, esant reikalui;

22.4. tariantis dėl pagalbos teikimo su dalyko mokytoju, klasių vadovu ar Vaiko gerovės komisijos nariais tėvų ar gimnazijos iniciatyva.

23. Dalykų mokytojai apie mokinių pasiekimus ir pažangą informuoja:

23.1. klasių vadovai, pagalbos mokiniui specialistus – esant būtinybei;

23.2. klasių vadovus, pagalbos mokiniui specialistus – Mokytojų tarybos posėdžių metu (aptariant trimestrų, diagnostinių kontrolinių darbų, baigiamųjų darbų rezultatus ir pan.);

23.3. kiekvieno trimestro pabaigoje direktoriaus pavaduotojus – apie mokinius, nepadariusius pažangos.

24. Klasių vadovai apie mokinių pasiekimus ir pažangą informuoja gimnazijos administraciją, teikdami nurodytas ataskaitas ir informuodami žodžiu.

25. Gimnazijos administracija informuoja apie mokinių pasiekimų pokyčius, individualią pažangą Mokytojų tarybos posėdžiuose (kartą per trimestrą).

26. Jeigu mokinys neatliko gimnazijos numatytos vertinimo užduoties (kontrolinio darbo) jam

rašoma neįskaityta (neįsk.), bet jis turi galimybę atsiskaityti per 2–4 savaites (pagal susitarimą su mokytoju), bet ne vėliau nei iki trimestro pabaigos. Dalyko mokytojas suteikia reikiamą mokymosi pagalbą iki mokiniui atsiskaitant. Jeigu mokinys per sutartą laikotarpį neatsiskaitė ir nepademonstravo pasiekimų, numatytų Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Pažymėtina, kad individualios pažangos stebėjimas ir vertinimas yra veiksmingas tik tada, kai kiekvienas dalyvis atsakingai priima savo vaidmenį:

27.1. mokinys – prisiima atsakomybę už savo mokymąsi, laiku atlieka jam pavestas užduotis, siekia daryti pažangą, stengdamasis suprasti ir taisyti daromas klaidas, priima siūlomą mokytojų ir bendraklasių pagalbą, atlieka įsivertinimą, dalyvauja pokalbiuose su klasių kuratoriumi, mokytojais ir tėvais;

27.2. dalykų mokytojai – taiko formuojamojo vertinimo strategijas pamokose, su kolegomis aptaria kiekvieno mokinio pažangą, ieško bendrų sprendimų, teikia informaciją apie mokinį jo tėvams, gimnazijos administracijai, teikia įvairių mokymosi pagalbą mokiniams;

27.3. gimnazijos administracija – sudaro sąlygas mokytojams bendradarbiauti, atlieka besimokančiųjų mokymosi rezultatų pokyčių analizę ir jos pagrindu numato veiklos tobulinimą, sudaro sąlygas mokiniams gauti reikiamą pagalbą, padeda mokytojams spręsti iškilusius klausimus ir teikia jiems pagalbą, užtikrina tinkamą informacijos sklaidą visiems gimnazijos bendruomenės nariams.

28. Dalykų mokytojai parengia savo dalyko mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo aprašus.

29. Šis aprašas gali būti koreguojamas ar keičiamas pagal būtinybę.

**ANYKŠČIŲ R. SVĖDASŲ JUOZO TUMO-VAIŽGANTO GIMNAZIJOS
MOKINIO ĮSIVERTINIMAS / VERTINIMAS**

_____ m. m. _____ trimestro _____ klasės mokinio (-ės)
_____ (vardas, pavardė) Įsivertinimas / Vertinimas

1. Tavo savijauta klasėje:

1	2	3	4
Bloga	Patenkinama	Gera	Labai gera
Komentaras			

2. Tavo savijauta gimnazijoje:

1	2	3	4
Bloga	Patenkinama	Gera	Labai gera
Komentaras			

3. Ar Tave džiugina _____ trimestro rezultatai?

1	2	3	4
Ne	Labiau	Labiau	Taip nedžiugina džiugina

4. Ar pastebi savo tobulėjimą:

Mokymesi

1	2	3	4
Ne	Labiau	Labiau	Taip ne taip

Kaip asmenybės

1	2	3	4
Ne	Labiau	Labiau	Taip ne taip

5. Ar padarei pažangą per trimestrą savo mokymesi, stengdamasis suprasti ir taisyti savo klaidas, likviduoti mokymosi spragas?

1	2	3	4
Ne	Labiau	Labiau	Taip ne taip

6. Ar įdėjai pakankamai pastangų, kad pasiektum norimą mokymosi rezultatą?

1	2	3	4
Ne	Labiau	Labiau	Taip ne taip

7. Kokios pagalbos Tau reikėtų:

7.1. siekiant geresnių mokymosi rezultatų

7.2. kitos pagalbos (psichologinės ir pan.)

(mokinio vardas, pavardė, parašas)